

BİR AYRILIQ ODU VAR...

Əli Rza XƏLƏFLİ

(Əvvəli ötan saylarımızda)

Dillonir bir xatirə, yaddaşına yol açır. Qələbimi dilə tutub çıxır açır, kol açır. Ötənlərdən qalanlar, varlığını hapanlar. Sinəmdə gəl-gəl deyir, duyğulara qol açır.

Dağ çəkirlər dağlarda - dağ üstündən dağlara. Yağlırlar əlində əsir-yesir dağlara. Xanəndə Hüseyn-Sahib - iki qarışq, bir də mən - Laçın yolu gedirik - üz tutmuşuq dağlara.

Döyüş gedir, qan süzür dağların sinəsindən. Od tökülür sözüne şairin nəfəsindən. Deyirlər şair özü doğma yurduna gəlib Ürəyini verməyə çıxarın qəfəsindən.

Yol boyu söhbətimiz, sözümlərin tacı var. Hüseyn Kürdoğlu demiz; hər kolofin ucu var. Sahib inamla deyir Kürdoğlu dörlüyündə Bir kitab ağırığı - bir romanın gücü var.

Tapdalandı, dağıldı Vətənin haqqı, yolu. Xanəndənin taleyi, şairin haqqı, yolu. Yol boyu Kürdoğludan oxuyan Hüseyn deyir: Gedək şairi görək İbrahim - Həqiqi yolu.

Bircə səsə, sədəyə dinən dağlar susurdu. Vaxtı üz dönmüşdü, dönməz çalır susurdu. Ruhlarındən didərgin çən çəkirdi babalar. Bəxti yatmış əbdallar yurdunda qan qusurdu.

Keçib gedə bilmədik, kəsildi yollarımız. Həyatımız tufandan, dərddən, əsəbdən keçdi. Biz qoruya bilmədik vəsiyyət qaldı bizdən Xalqın geni, yaddaşı, nəsiyyəti yollarımız.

Dövrünün çox üzü var, neylesin ağıl-mağlı. Verdiyi dörd əvəzi paylayar noğul-moğul. Gözlədik ağ atını, ağara qaldı yollar. "At maral deyilsə" bəs, hardandı mağlı-mağlı?!

O ağırlı günlərdə xanəndə küsüb getdi, Ümidini dünyadan - dözdüdi, üzüb getdi. Kürdoğlu dörd içində zaman ilə döyüşdü, Onun da əzabları canından bəzdi, getdi.

Doğrandı illərimiz qəsdən, qəzəbdən keçdi. Həyatımız tufandan, dərddən, əsəbdən keçdi. Üzü döndük "Tələyin dönüb Tanrıma" - deyən Əhmədöglü Sahibin yolu əzabdan keçdi.

Sözü üzə şax deyən mərdənə adam idi, Adamlarıni kəçirdi dərddən adam idi. Böyük, kiçik arası yer bilməyi bir ələm, Aləmləri arasan bir danə adam idi.

Qələm dostum, qaradaşım, yolunda yarı qaldı. Gözlərdindən qan tökən yoldaşı, yarı qaldı. Yazıçı dostum Sahib belə ayırdı məndən. Neçə kitab yazmış yarıncıq, yarı qaldı.

Gözlərimin öndündə bir ürək çağılayırdı, Yanıqlı bir harayla sındırıb dağılayırdı. Canında ağır-ec, dərddən həsrət yükü, Yurduna qovuşmayan bir köpül ağlayırdı.

Bir gül könlü sirdaşın gedə - necə dözəsən, Ayrıla illərindən öta, keçə, dözəsən? Gündüzləri axtarın havalı dolanasın, Asılıb göylərindən zülmet gecə dözəsən.

Biri gələcək yaxına, qalanları sağ olsun, Biri gəndən boylarına - qoy dərddən dağ olsun; Gözlərindən su versən güllər dərddən gülləri: Bu nə ədu verirsən, bitən dönüb bağ olsun?

ŞAİR HÜSEYN KÜRDOĞLUNUN XATİRƏSİNƏ POEMA-EPOS

Ruhunda ağırları yaddaşı çaxıyır, Eyaqların acısı mənalar toxuyurdu. Aşib hicran dağını, yurdu gezib qayıtmış. Bir bülbül sızıltıyla dərddini oxuyurdu.

Ey həmdəmin, bir anlayan tapılar, Sonin də dərddini bilər, ağlama. Gözlərindən axan qanlı yaşlar Bir durna lələyi silər, ağlama.

Dövrən gərdişinə bir aram eylər, Dağlar havalanar, toy-bayram eylər, Ellərə gün doğar, soy bayram eylər Ağlayan gözlərin gülmə, ağlama.

Baxmaz sinələri dağlayan fələk, Nə deyir göynəyən, ağlayan, fələk, Üzünə qapını bağlayan fələk Bir gün də açmağa gələr, ağlama.

Üzü-dönük peşman olar, qayıdar, Ayrılıqdan üzü solar qayıdar, Kövrələr, ağlayar, dolar qayıdar Sonin də dərddini bilər, ağlama.

Sellənor göz yaş, alar aparar, Çıxılmaz dərddərlər salar, aparar, Qəmli Xələfli çalar, aparar, Dözməz həsrətinə ölər, ağlama.

Çağır bülbülləri Sinəmin al gülləri, Dən tutub bara dolur Dərddimin sünbülləri.

Xar gəldi gözə güllü, Çiğnaya, özə güllü, Sinəmdə qonçə tutdu Dərddimin təzə güllü.

Bülbülsən, gülsən, gülmü, Ocaqsan, külsən, gülmü; Hansı yara sağalar Ağlasan, gülsən, gülmü?!

ADINA KEŞİKÇİ DUR

Şuşalı Zülfüqarla görüştürən xatirə

Sadə bir iş adamı - sürücüdü Zülfüqar, Əsli-nəslə şuşalı - sənətə sevgisi var. Kimlərlə görüşməyib işinin sayəsində, Dilində sirlərin neçə şair-sənətkar.

Sakit-sakit, təmkinlə danışıqca Zülfüqar Deyişən zamanları qaytarır əhvalatlar. Yaddaşına yazılan hər adın, xatirənin Ayrılıq dastanında ayrıca bir yeri var.

Çox köhnənin söhbəti təzələndi qofloten, Söz döşmüşdü sənətdən, ənənədən, adətdən. Zülfüqarla görüşsən bir xatirə yazıldı, Söz açdı misirəlini sairə məhəbbətdən.

Qarabağ adamların ağırsı, dili başqa, Odda yanmağı başqa, ocağı, küü başqa. Könlü xarı bülbüldü, sinəsi Cidir düzü, Çəkdi dərddin başına, gördüm ki, güllü başqa.

Adam var hər söhbəti düşüncədi, ağıldı, Söz açsa hər əhvalat bir həkayət, nağıldı; Şuşalı Zülfüqarın sinəsində söz yatır, Danışıqca başımın dumanları dağıldı.

Asta-asta danışıq kimliyindən birinin Toxunsan kövrələndən, simliyindən birinin; Deyir ki, adınlar var özü daşdı, demirdi, Danışsam bənbövrəli himliyindən birinin.

Səhrab Tahir yaşayır qəlbimə, ürəyimdə, Məmməd Araz adına sevgi var diloyımda. Hüseyn Kürdoğlu mənə nələri danışırdı? Görürəm onları mən dözümə, çöryimə.

Ağdamlı gözəl şair - yadında varmı Şahmar? Bir də Nureddin hakim, yanlarında Bəxtiyar. Söz-söhbət uzandıqca bir tarix yaşandırdı, Məşinədə gərdirdi - danışırdı Zülfüqar.

Hüseyn Kürdoğlu sözü şərbət kimi içilib, Türk oğluna sənəti özəldən düz biçilib - Nüreddin hakim özü soruşdu Bəxtiyardan: Bas bu ad hardan belə şair üçün seçilib?..

Sənətkar bir qapıdı, öz yerinə, göyünə, Şairin adı gorək sənətində döyünə. İncə tobəssüm gördüm üzündə Bəxtiyarın, O adı mən verməmişəm, - söylədi, güldü yeno.

Min il ötüb keçsə də zaman deyər diridi, Dörd sətirdə bir kitab yazan sözdün piridi. Dörlükdə milli ruhu yaşadan əz şair var, Bizim Hüseyn Kürdoğlu o azlardan biridi.

Bu söhbət xatirəmdə əbədi yaşayacaq, Uluların adını-sanını daşıyacaq. Böyüklərdən böyük söz həqiqətin dididi, Dil de xalqın ruhunu, canını daşıyacaq.

Danışmazdım heç nəyi, dinləsəydin ötürü, İzləyirsən görürəm hər bir sözü, xəbəri. Bir yaddaş yadigar da varlığında yaşayır Hüseyn Kürdoğludan uzun illərdən bəri.

Hər əhvalat bir dastan, yazsan neçə qolu var, Tutular bulud kimi, yağar leysan, dolu var. Həmdəm oldum sairə bir gün öz məşinimda Bir saatlıq söhbətin bir kitablıq yolu var.

Hüseyn Kürdoğlu mənə soruşdu: - haralısan? Bilərəm desən yurdu - harandan yaralısan. Şair baxdı üzümə, gözlərindən oxudu: Demənsən də görürəm Qarabağ qaralısan.

Dedim adım Zülfüqar - özüm qılncı olmadım, Bir gülləyə yem olub öz Şuşamda qalmadım. Tələyə boyun əyib dözüürəm yurdusuzluğa, Vətən sarı kamımı bir doyunca almadım.

Hər kəsi keçmişinə bağlayan bir duyğu var, Gələcəyin yolunda duyğular işiq olar. Bizo Zülfüqartılar deyirdilər Şuşada, Keşikçi nəslilik biz - axtaran belə tapar.

Vurğunun «Vaqi»-ində keşikçi obrazı var, Ulu babam olubdu o keşikçi Zülfüqar. Məna, eyham döyüşür, tərəflər məlum, aydın Keşikçi Zülfüqarla zalım, qəzəbli Qacar.

Gördüm ki, çox diqqətlə dinləyir mənə şair, Arayır söz sənətdən toxumu, dəni şair. Dedim axı, incədən, deyərsən, azmışıq biz; Fikir-fikir dağıtdı dumanı, çəni şair.

Mənim bu söhbətimdən şair yaman tutuldu, Neçə söz dilə oldu, neçəsi də uduldu. Sirlə bir sükut keçdi... asta-asta dilləndi: Vaqifin simasında söz ölümdən qurtuldu.

Qonçə-qonçə açılan təzə güldü duyğular, Sinəsində şairin bir bülbüldü duyğular; Şair söz qapısı, dindi könlü evindən, Şair sözü başladı, dilə gəldi duyğular.

Vətənin ruhu üstə kökləmişdi sazını, Şair sənətdə görüb baharını, yazını. Qarabağ xanlığında zindandan keşikçidən, Tarixdən alıb Vurğun Zülfüqar obrazını.

Ah Şuşa, bilmədik biz, sən necə bir incisən, Tarixin mirvarisi, qüruru, sevincisən. Qoruyub saxlamadıq şanı, şöhrətini, Yeri var bənişmənsən, üz döndərsən, incisən.

Şuşalı adına da keşikçi dur, qoru sən, Bir gün yurda qayıdar, apararsan qoru sən. Adı-onuna qalsın millətin ruhu ölməz, Ruhuna əmanət bil, hər ilahi nuru sən.

Gözdən, könlüdən baxsan yollar ürəkdən keçir, Ölümlü, ya ölümsüz vuruş diltokdan keçir; Laçın yolu Şuşaya havadan çox yaxındı, Söz əmələ dönməssə, sonu külökdən keçir.

Ustadın vəsiyyəti cəvhərə döndü qaldı, Sərrafdan dəyər almış gövhərə döndü qaldı. Hüseyn Kürdoğlunun simsar oldu özü də, Varlığında işığa, səhərə döndü qaldı.

Demişdi ki, Şuşaya soninlə bir gedorik. Dedim Laçın olmasa, Şuşasız da hədorik. Zamanın tərs üzündən vədimə xilaf çıxdı, Talandı varlığımız - Qarabağdan bətorik.

Danışdı, sona çatdı Zülfüqarın söhbəti, Hər sözümdə sairə sevgisi, məhəbbəti. Bir sənətkar adına çağlayan bir bulaqdan, Su içirdi ruhuna - danışan təbətibi.

Bələcə, bu fəsil də bir görüştən yaz oldı, Ayrılıqlar ağırsı sinəm üstə saz oldı. Təlləndi duyğularım, düzüldü misra-misra, Bu ağırlar, acılar bürəm-bürəm söz oldı.

Xarı bülbül - cələ quram çağırəm, Vüsal uçub gedər, əlimə gələm. A qarğınmış, aç qoyanın yanaydı, Ahn bülbül olub gülməyə gələm.

"Şuşanın dağları başı dumanlı, Qarabağ közü dərdi Xələfli. Dərddən ölməyə çoxdur gümənli" Bircəsi yeriyib ölməyə gələm.

Gedəm yolu Təbriz üstü Marağa, Pərişandı, zülfü gəlməz darağa. Neçə şənə tapam - soraq-sorağa, Deyər, bu şənələr telimə gələm.

A qarğınmış, könlü açıb bir gülsən, Dillən görürəm, bülbül, tikan, ya gülsən? Varlığımın göz yaşımıla tökülsən, Qəmin ağlar-ağlar dilimə gələm.

Ayrılıq odu, dərdi Xələfli, Ocaq-ocaq közü dərdi Xələfli. Odda yanan Səməndərdir Xələfli, Çağırın bu mənə, külməyə gələm.

Yolum şüşə-şüşədi, Qarabağdı, Şuşadı!.. Könlümü əmanət al, Yaxşı saxla, şüşədi.

Duman gedər, Kirs qalar, Qarabağdı, Şuşadı!.. Dağlar başı kirs qalar, Sayrı könlüm sevinməz, Sinəm üstə kirs qalar.

"QARDAŞIMDAN QALAN DÜNYA"

Ayrılıq ol qaladı, ruhunu ütüb keçdi, Aldı mənə hədəfə, qəzəzə tutub keçdi. Yaman vəfəsiz çıxdı, küsüb getdi gəncliyim, Gördü qocalıq gəldi, cavantlıq ötüb keçdi.

Təhənağı ürəyimə, qəlbimə sirdaş olar, Ögey-ögey ağırlar canıma qardaş olar. Sovurar günlərini dövrəminin ələyi, Nələrəm qalır mənə, nələrəm çıxdı gəldi.

Götürmək istəmədim neçə dərdi, ağırnı, Öz dərddimin ağırsı göynəndirdi ağırnı. Ustadlardan qaldı, əmanət olub mənə, Dedilər, varislərin çəkər mərdi ağırnı.

Ey Tanrı, göndər gəlsin, nəyin var sinəm üstə, Sinəm ələ meydandı - haqqım yox, dinam üstə. Qalaq-qalaq dərddərin ələ zirvə yaradıb, Görək uçan səməyə, göylərdən yeməm üstə.

Gördüm dərddin zirvəsi, axı taxıt qurulub, Ağrıdan gələn ağırsı, axı dərddən qurulub; Baxır çarpaz dağlardan al-qanlı süzə-süzə, Zirvələrin Məcnunu - qoca qartı yurubulub.

Sinəm üstü gül-güldü, süsən, sünbülüm yoxdu, Xozan vurnuş bir bağın, bülbülüm, gülmüm yoxdu. Düşmüşəm bir ocağa, yanam, Səməndər olam, Kül altından diriləm, yanırəm külmüm yoxdu.

Ustad baxdı halıma, gördü halı göynəyom, Mənə mənənd irəli - deyər bu yer, göy - nəyəm. Yurdu talan içində, bəxti yalan içində, Yalınçlıqlar əlində al boyanmış köynəyom.

Axtardım məkanımı, kimdən sordum yerimi, Yəne mənə söylədi, qoca qurdum yerimi. Mən qoca Kürdoğlunun dörlük sarayındayam, Qorunus öz qonşumun - əsgər, ordum yerimi.

Həkoridən, Arazdan, Qara göldən soruşdum, Ağırların lələsi Şirindilən soruşdum. Xoyalımda yeridim, dağlar gözədim gəldim, Dedim, ustad, mən səni yurdusuz əldən soruşdum.

Danışır Kürdoğludan yeno səhrə küləyi, Dərddi xəbor gəlir qorub durna lələyi. Qardaşı Şirindilin hər sözümdə canlanır, Xatirəsi, obrazı, ölməz şair tələyi.

İsti idi hər kəsə sözümdə, boyanımda, Yaxınma, yadına, dostuna heyanımda; Görməsə axtarardı: "Hardasan, ya Şirindil?" Deyirdim ki, burdayam, elə sonin yanında.

(Davamı 9-cu səhifədə)

(Əvvəli 8-ci səhifədə)

Bulaq idi duruluq damarında, qanında,
Bir böyüklük yar idi varlığında, canında.
Gözlerində dünyanın dördünü daşıyır,
Dil açib danışdı sözü həyecanında.

O, tayfanın ocağı, səcdəgahı, piriydi,
Hər kəs yaxşı bilirdi, o, yüzlərdən biriydi.
Xınalanıb güldü hər addımı qurbanı;
Ürəklərdi məkanı, gözlər üstü yeriydi.

Atının nalı düşsə, nalbəndlər nal getirib,
Şair qəmo batıbsa, sevnələr xal getirib.
Xəstələnb Bərdədə - şairə dərman olar;
Dədə Şəmşir olıbdə bir dalaq bal getirib.

İstisuya gediş necə sad xəbər idi,
Qarabağda, Bərdədə hər dərde sipər idi.
Şamil Əsgər Dəlidağ, Məmməd Aslan, Qorxmazın,
Bəhərlərdi məkanı, gözlər üstü yeriydi.

Əli Qurban Dastacan hər dördünü bölürdü,
Dədə Şəmşir şairi sevgisinə bölürdü.
Cəbrayılın çoxları - bir cəl sən özlün...
Hüseyn kimliyini ellər yaxşı bilir.

Dədəlik vardı onda - böyüklükdə baş idi,
Qan bağlayan sözündə təmkin ağır daş idi.
Kövrələrdi, dolardı bir sınımsız budaq üstə,
Bir uşaq ağrısı da gözələrində yaş idi.

Şer-böhtan, qaraxıma yad idi, dinc Hüseynə,
Gör necə ilan olar, nahaqdan sanc, Hüseynə.
İllərin ovqatına köklənmiş Bəxtiyar da
Kürdoğlu adı verib deməkdə gənc Hüseynə.

Borevlər qonaq gəlib, güllər eyvan sevinir,
Qızıl-qırmızı giləs ballanır budaq-budaq.

Qələmlərim rəngbərəng... sıra-sıra düzülüb,
Kağızlar da ağappaq... toza süddən süzülüb
Hardasan ilham perim... gəlib görsən şairi
Səndən ayrı düşüb ayrılıqdan üzülib.

Zamanın zalım oldu, verdi göz-göz dərdləri,
Sinəmdə ocaq çatdı, qoydu köz-köz dərdləri.
İndi başla, yaz görüm, hardan necə yazırsan,
Varlığında qaynayan ağcöz-əcgöz dərdləri.

Çağırırım qəvsi-qüzeh yol olsun, yeriyim mən,
Yeddi rəngin üstündə dağ olum, ərşiyim mən,
Xəyalımla yeriyim, gözəlirilmə oxşayım,
Səssiz sükut içində... dinnəydim, kiriyim mən.

Haqq aşiqi soruşmaz pay verənin adını,
Bir almanın övəsi alsda da həyatını...
Hər dərşin bir payı... Kürdoğlu bədə verdi
Ablı çəkdim başıma sözlün çərbət dadını.

Ayrılıq özü də özümle canbır olub,
Sözün damarlarında qan olub, can bir olub.
Bir yerdə alışmışıq, bir yerdə yanımışıq biz
Diri gözle açmışıq - günəş bir, dan bir olub.

Çox nağıllar axır ki, sona yetdi, qurtardı,
Yaddaşlarda qalmadı, getdi, itdi, qurtardı.
Qardaşından qalanı dünya bilən qardaşın
Hekayəti, nağılı burda bitdi, qurtardı.

"ŞAIR ÇÖRƏYİ YEMİŞƏM"

Bu dünya ələdir ki, hər gələn sınaqacaq,
Bəzən ağ da, qara da qarışıq qınacaq.

Ayrılıq ara kosor, həsrətə qol açılar,
Qorib dilənçi düşər, qərbətə ol açılar.
Laçın dağlar qapısı, Qarabağa qaladı,
Qalanı qorumasın, talana yol açılar.

Başsızlar baş açmasa, axırı talan olar,
İnanmıram, çətin ki, qayğıya qalan olar.
Danışdı yangıyla, deyirdi yana-yana,
Qorxuram bu gedişlə, Fələstin yalan olar.

Görürəm ki, ruhunda söz ökir, danışdırır,
İlahı çəkib sözü yüz fikir danışdırır.
Deyişdikcə zamanlar xəyal-xəyal dolanır,
Hər xatirə, hər obraz dörd çəkir, danışdırır.

Atam qürur qaynağım - cəsarətlə demişəm,
Kürdoğlunun oğluyam, fəxarətlə demişəm.
Söz mənim andım olub, sənət qible timsalım,
Butası söz şairin çörəyini yemişəm.

Sevgi ilə böyüdü neçə qardaş, bacını,
Atlıq haqqı bildi doğma ağrı, acını.
Anamı uca tutdu, adına söz toxudu,
Məhəbbətlə oxşadı, sevgisinin tacını.

Atam inam ocağım, könül evim, odamdı,
Şair olmaqdan başqa, həm də böyük adamdı.
Atam yaxşı bilirdi adam olan şairin
Sonuncu tale payı dar ağacı, edamdı...

Atamın həyatında tale onun, nərd olub,
Bu dünyanın gərdisi dönməndə dər olub.
Hərden üzü sər olub, hərden dönüb ipəyə,
Bütün həyatı boyu doğru-düzgün, mərd olub.

Atam sözü yanana sözdən ocaq olardı,
Üreyində hər kəsə isti bucaq olardı.

Hüseyn Kürdoğlunun türk sevdalı dostuna
Ərməgani, diləyi kürd sevdalı sözüdü.

Türk oğlu öz dilindən eşqinə bəyan dedi,
Olsun türkü sevnə sözlərim ayan, - dedi.
Qələm aldı əlinə, söz gülləndi dilində,
Üreyində eşqinin çirəyinə yan dedi.

Yansa eşqin çirəyi - sevgin, butan qəzəldi,
Neçə dördin dağına dərdir çatan qəzəldi.
Əhməd Həpo oğlu Niyaziyə üz tutub
Bir xalqın təxmini güzgü yan dağaldı.

Xələflini axtaran tapar anı içində,
Vüsali ilgim olan qızıl qanım içində.
Açar bir gün qapını ümidin xoş səhəri,
Sevinər könül evi, güllər canım içində.

Çağırırım nizam gəlsin bir adın dərgahına,
Bu yaralı torpağın - fəryadın dərgahına.
"Eşqin çirəyi" qəzəl ayaq aldı yeridi
Beşləm qələmün ustadın dərgahına.

Ağrımasın neylosin, bədəni çildağ olmuş,
Dəryaya necə dönsün axırı sirdağ olmuş.
Bostanı qoruyanın məkanı qardağ olmuş,
"Əzəldən kürd elinin yurdu-yavası dağ olmuş,
Dağdan ayrı düşəndə sinəsi dağ-dağ olmuş."

Könülümün sarayına çəkmə sən kaşı, təbib,
Divarları çat-çatdı, quruyub yası, təbib.
Ağrıyırca can, neyinir əli, qumaşı, təbib.
Yaramın qaysağını qoparma, naşı təbib,
Görürsən ki, soyulub, üryandı, çılpaq olmuş.

Gizləmədi sirtini qəlbini sirdaşından,
Sərtliyi sal qayadan, gücü Vətən daşından.

BİR AYRILIQ ODU VAR...

ŞAIR HÜSEYN KÜRDOĞLUNUN XATİRƏSİNƏ POEMA-EPOS

Keşik çəkdi bir əsgər, ər, dəyanət adına,
Yaxın gələ bilmədi xor, xəyanət adına.
Türk oğluna ögeydi - desələr də sınıadı,
Ömürlük sadiq oldu bir əmanət adına.

El içində hörməti bir əhəna taxtı idi,
Kəndə gəlir... bir bayram, bir ayınca vaxtı idi.
Hüseyn Kürdoğlu yolu... Bakı-Laçın-Əhmədli,
Dağlarda doğma kəndi mənəvi paytaxtı idi.

Nə deyim, nə danışım, sözü dastan qardaşdan,
Zaman-zaman gül açan, özü bostan qardaşdan.
Hər nə desəm yarıdı - nə bitməz, nə tükməz,
Həqiqəti kəsərdə, düzü astan qardaşdan.

...Söz oğlu söz qardaşın yarası köz olurdu,
Yara sözdən can alır hərden göz-göz olurdu.
Danışdı Şirindil sinəsində çəkdiyi
Ağrının mində biri dilində söz olurdu.

Xatirələr acılı-şirinli duyğuları,
Bəzən qəmli payızdı, bəzən güllü bahardı.
Yaşamağın dəyərini xatirədə görürsən,
Xatirəsiz bir həyat çox mənasız olardı.

Alışan oğlu Həsən kökün esil xalısı,
Hüseyn, Seyfi, Şehrayə kənd - fəsil xalısı.
Gördü zaman sınağı Alışan, Süreyya da
Urşan, Firuz, Şirindil - hər kəs nəsil xalısı.

Fəridə xanım özü Quba-Laçın körpüsü,
Məhəbbətə, sevgiyə qızıl tacın körpüsü.
Süsen, Nasir, İlhamın - sevgi, bəri bəhəri,
Müqəddəslik adına ehtiyacın körpüsü.

Qaradağın gələn köç - yurd saldı, binə qurdu,
Laçınları qiy vuran qayalar sinə qurdu;
Dağ arxalı bir nəsil çağırıldı: "hardasan, gol",
Tarixə sirdaş olub qayıda, dönə, qurdu...

Sözümə bir nəsilin taleyini yazadım,
Dərdlərimi ağrımda, ağrısımı daşıdım.
Çiçək açdı ruhumda sözlüm ilə böyüdü
Əzəldən həmdərd olan bu «Ayrılıq» yazıdım.

Əmanət bildim sözü, söz göyündə çaxana,
Canını közə tutub söz oduna yaxana;
Qartallar salam deyər, dağlar tozım eyləyər,
Əhməddədə bir evin eyvanından baxana.

Qorib əldən hər gələn hekayət, həkət olar,
Qonaq döyən qapının ünvanı şöhrət olar.
Axın-axın dostların gəlişi bir tül salmaz,
Hər qonağın ayağı xeyir, bərəkət olar.

Kürdoğlu dərnlükləri hallanır budaq-budaq,
Şirindil şərhləri allanır budaq-budaq.

Bu dağılmış dünyada bir şair oğluna da
Bu dünya inanmırsa, bəs kimə inanacaq?

Qible deyib baş öysən, sözün bəhər getirər,
İstəyini aparar, diləyini yetirər.
Yol açar, yol göstərir, birce sözlün işığı
Qaranlıqlar içində inam, ümid bitirər.

Bəzən yaxın yolu da görürük Gilan yolu,
Zamanında getmirik çağırın, gülen yolu.
Soruşdum bir gün axır dostum Avdı Qoşqardan
Sənətkar Kürdoğludan oğluna gələn yolu.

Söylədi şair dostum, qələm Allah andırır,
Qələmə sadiq olmaq sözü saleh andırır.
Soruşsan şairin oğlunu, necə deyim
Elə onun öz sözü nurlu sabah andırır:

Atadan qalan dünya onda sözlün izidi,
Ata yollu oğulun kimliyini düz sözüdü.
"Şair çörəyi yedim" - deyir İlham Alışan
Söz onun varlığında atasının közüdü.

Avdı Qoşqar İlhamın dilindən söz getirir,
Varlığında yanmağa od-ocaq, köz getirir;
Düşüncəyə yığılan fikirlər qanadlanır,
Soyuq duyğu fəslimə günəşli yaz getirir.

Ağıllı söz aparar nur, ağıl dünyasına,
Düşə bilsən - möcüzə, hər nağıl dünyasına.
Dostumün dedikləri işiq oldu yoluma,
Yeridim misra-misra bir oğul dünyasına.

Çox oxşayır görkəmi atasına İlhamın,
Yerişi, duruşuna, edasına - İlhamın.
Varlığında yaşayır ilqarı, səqadət
Atasının eşqinə, butasına İlhamın.

Aramızda fikirlər döyüşürdü söz-sözə,
Ağrı-acılı günlər düşüncədə iz-izə.
Gözlerində kədərin, ağrıların dumanı,
Dayanıb şair oğlu suallarına üz-üzə.

İllər susub, danışmır, öten neçə zaman var,
Ağrıların içində dilə gələn güman var...
Xatirələr çözüldür, dayanmışıq göz-gözə,
Bəhəmiz üstülərin, aramızda duman var...

...Hələ doxsan ikidi - mayın ağır günləri,
Ər oğullar ruhunu, oyat, çağır günləri.
Boxlı dönüb Laçının, dağları duman alıb,
Neçə dərdir, belanı göydən yağır günləri.

Laçına dər dər gələndə qəm qarışdı ahına,
Lənət dedi dünyanın gədasına, şahına.
Bir ümidə, işığa... gələnlər deyirdilər
Gölmüş Kürdoğlunun Laçın qarərgahına.

O balaca, dar mənzil, qonaq-qaralı mənzil -
Atamın könül evi sözü qucaq olardı.

Sarı Aşıq - Yaxşıdan söz mülkündə bağ üzü,
Hərden oda tutardı dövrənində çağ üzü.
Atamın ilhamına azad nəfəs verirdi
Yovşan-yovşan çöl üzü, qaya-qaya dağ üzü.

Bu dünyanı soruşma yolunda itəndən
Beşgünlük ömür deyib biganə ötenindən.
Mənə cənnət qoxusu, həyat iksiri verən,
Qönçə sözü dərmişəm daş üstə bitəndən.

...Üreyində çəkirsən, ağrı közdə qurtarmır,
Bir oğul ata olur, ümid gözdə qurtarmır.
Gedən deyir köhnədi, gələne təpəzədi,
Dünya sözdən yarandı, ancaq sözdə qurtarmır.

Ağrılar qoşun çəkdi, dedilər təkdi, dağa,
Sinəm üstü sum yeri, dərtdə toxum əkdə dağa.
Gördüm yollar dumanı, hara gedim ormanda
Qələm tutdu əlimdən, söz məni çəkdi dağa.

"EŞQİN ÇIRAĞI"

Oxudum Kürdoğlunu, sözü içdim ruhuma,
Bir eşqin çirəyindən körpü keçdim ruhuma.
Ustad barama çəkib yarpaq-yarpaq sözündən,
Dördlüyün xam ipəyi - xalat biçdim ruhuma.

Baxsın eylməz türkün pozulmaz izlərinə,
Gəlsin, güc alsın sözdən titrəyən dizlərinə.
Türkün beşiq qəlbine sığmayan dar gözəlin,
Açlısın gənisi - sən versin gözələrinə.

Götürənə zor gələr, türkün ağır daşı var,
Orxon-Yenesey boyu bir ulu yaddaşı var;
Güvencə olsa dörd sütün, bir obədi saraydı
Tatın, talışın, kürdün azəri qardaşı var.

Tanı öz qorusun doğruları, düzləri,
Zülmətə çuvməsin işıqlı gündüzləri.
Yansın eşqin çirəyi - ustad Kürdoğlu deyir:
Biz sizi belə sevdik - siz də sevin bizləri.

Azadlıq bayrağın sözün qanı boyadı,
Edamında Bəbəkənin ruhu, canı boyadı.
Ruhunda şahə qalxdı ilhamın dalğaları
Qopdu sözlün tufanı - həyəcami boyadı.

Tarixə ağır büzüb Türkü söyən qanmazlar,
Türkün tarix yolunda kimliyini qanmazlar.
Azərbaycan bayrağı - Türkün yanan üreyi
Bu üreyi duyanlar həqiqəti danmazlar.

Qardaş yanar qardaşa, ocağıdı, közüdü,
Kəz içində közörən sevgilərin gözüdü.

Dağıtmayıb küləklər qovğasını başından,
«Dar gündə ayrılmamış azəri qardaşından,
Dağlar oğlu dostuna dağ kimi dayaq olmuş».

Qarabağ Vətən ürsi, neçə dərdir başıdı,
Tarixin ibrət dərsi, özü əhəlt daşıdı...
Ayrıma daşı daşdan, daş-daşın qardaşdı;
«Kürd eşqinin and yerini bulaq bulaq başıdı,
Bulağı quruyanda göz yaxşı bulaq olmuş».

Yara var ki, sağalmır, zaman-zaman salınır,
Ruhumuzu çalmağa qara ilan dolanır.
Xain əllər uzansa, duru su da bulanır:
«Kürdün bir ocağından yüz-yüz ocaq qalanır,
Onun əkləyi fidan artmış, min budaq olmuş».

Yağlar tələ qurar, ehtiyat - aman-aman,
Toxum səpər göyərən, şübhələr güman-güman
Fikirlər qara-qara, yayılır duman-duman.
«Kürdün şimsək qılıncı parlamış zaman-zaman,
Kürdün qanlı köynəyi müzaffər bayraq olmuş».

Tamahkarı aldadar, çəkər dövrən alına,
Göz qoyub altdan-altdan, sonra güllər halına;
Hər aldanış yuvadı bəxtin qara xalına:
«Hansı kürdün sevgisi yetibsa vüsəlinə,
Əhmədi Xani ruhu orda bir çiray olmuş».

Çox mətləbi əhəstə, çoxları qanır bu gün,
Həqiqətə xor baxır, nankorlar danır bu gün
Zalozlu Kürdoğlunu zirvədə sanır bu gün.
«Əhmədin məclisində o çiray yanır bu gün,
Nurundan içdikcə biz damağımız çağ olmuş».

Xələflini həsrəti yaman saldı sorəğa,
Dolanar kol başına, bülbül çəmən qırağa;
Göz yaşları quruyar, yanar canı qurağa.
«Xayalı parvanədir o səhrkar çirəyi,
Yanıb kül olmazsa bəs, bu Kürdoğlu sağ olmuş».

Könülüm Yazını gözə,
Özünə sınırsız gözə,
Gözünə kölgəlik tut,
Sinəmə üstə bax gözə.

Sözüm haqqdan butamdı,
Nəğməm, türkünüm bu tamdı.
Doğdan Batiyacan
Mənim gerbim butamdı.

Türk oğlu, türköm, özüm,
Mərdlərə kürkəm özüm.
Tarixə özlü daşı,
Köküm bərkəm özüm.

(Davamı var)